

ARGI-UNE IZPITXUAK

GORPUTZA

Udara.

– Aragiaren piztuera eta betiko bizitza. Amen.

– I or eta ni emen.

– Olan amaitzen dok Kredoa. Eta aragi ori zergaitik erabiltzen dogu geure etsai ba'litza bezela?

– Alcantara'ko Pedro doneak sekulako trato txarrak emon eutsozan bere gorputzari...

– Berak jakingo eban zergaitik; baña Jainkoaren Itzak ere aragia artu eban beretzat; ez da ain txarra izango.

– Bai, Aragi arrek salbatu gaitu. Eta, zer?

– Tertuliano'k diñonez, aragia da geure salbamenaren ardatza eta gorputza bear dau geure animak bere agerpenak egiteko.

– Ala ba'da, ondo tratau bearko dogu.

– Nik ez daukot nere gorputza salgai; gorputza gara.

– Gorputza ematea, geure burua ematea da. Geu egiten gara eskeintza eta besteen alde eskeintza ori egitea, maitasunezko agerperik aundiena dala dio Jesus'ek.

– Asis'ko Prantziskok maite eban gorputza eta biziaren agerpen guztiak...

– Bai, baña, gaur egun geiegi maitatzen da gorputzaren azala.

– Azala bakarrik ez da, ordea. Neskatilla gazte baten azala bakarrik ez da gorputza; umetxoarena eta agure xarrarena ere gorputz maitagarriak dira...

– Bai, baña...

– Olio santuz geure bularrean eginda, sagaratu zuan apaizak geure gorputza Bataio egunean eta gorputz orreri, ilda gero ere, elizan inzentsua emoten jauko...

– Orduan esan bearko dogu, gorputza zaintzea gauza ona dala, bera da-ta Jainkoaren egoitza sakratua.

SEXU-KIDEKO

– Europa'ko Parlamentak auxa esaten dau: Legearen aurrean onartuak izan bear dabela gizonen arteko alkar-bizitzak eta maitatzea; berdin emaztekien artekoak be.

– Txo, txo ez eik arparik jo.

– Ezkonduta bezela bi gizon alkarrekin edo bi emazteki... gizona eta emakumea alkarrekin bizi diran moduan...

– Eta, ori Europa'ko Parlamentuak eskatzen dau? Nun bizi gara?

– Gizonek ezin dute aurrik izan, baña besterenak artu eta kito.

– Eta, emakumeak berdin?

– Onek beste irteera bat be badabe: euretako bateri beste emakume baten enbrioi bat ezarri.

– Orrek astakeriak dozak.

Astuek ez dabe orrelakorik egiten.

– Orduan, zer? Onartu?

– Gotzaiek berba egin dabe onela esanaz: Europa'ko Parlamentua ez dala iñor beste Laterriei orrelako gauzak eskatzeko.

– Eta, zer esaten dabe geiago?

– Gauza bat dala homosexual oietako gizakiei begirunea eta errespetoa izatea, eta beste bat dala euren artuemanak legearen aurrean onartzea, beste ezkontzen antzera.

– Ori bistan dago, ikusi nai ba'da.

– Izan ere berezko familia gizonak eta emazteak osatzen dabe. Beste sexokeri onek naaste-borraste bat, besterik ez dira.

– Gauzatxo bat falta da emen, seme-alabak, eta orrek osatzen dabe senarrak eta emazteak egiñiko familia.

EUSKO-ISLANDETAR IZTEGIA

– Gipuzkoa'ko Foru Aldundiak egiñiko "Mitxelena" Liburutegian, Fondo Gordeak deritzan atalean, 9174 zenbakiakin euskaldun eta islandiarren artean egiñiko iztegi bat dago izen-buru onekin: "Glossaria duo vasco-islandica: speciem litterarium inaugurale".

– Euskaldunak Islandia'n bakallautan ibilli zirela, aspal-diko kontua da.

– Orrelako iztegi bat egiteko señaile da urte askotan artu-amanetan ibilli ondoren egingo ebela.

– Nik uste dot Terranova'ra baño lenago joan zirala Islandia'ra.

– Eta, iztegi ori liburu bat da?

– Ez, eskuz idatzitako idaztiño bat baizik.

– Ternua'n indioekin artu-emanetan ondo ibilli aal izateko, mutil gazteak usten ebezan an neguan, Euskalerrri'ra etorri barik, ango berbetea ikasteko.

– Bai, baña batek ondo paga eban ikasketa ori.

– Negu artan gose aundiak eraginda jan eben koittarua.

UMERIK GERATUKO OTE DA?

– Aur-galtzea onartuta dago.

– Gañera iru illabate orduko, edozer arrazoigaitik.

– Eta al bada, merke, ezer ordaintzeke.

- Era orretara umerik geratuko ote da?
- Ez kexa, beltzak etorriko dira ordez; an asko dagoz.
- Bai, lenago baserriak ziran kaleak umez betetzen ebezenak, orain berriz ez baserrik ez kalerik ez dabe umerik emoten.
- Badakizu Erodes'en ipuña?
- Ez, ez dakit.
- Ba, urteero Aur Errugabeak, Erodes'ek Belen'en ildakoak, onen illobira joaten omen ziran dantzara. Erodes jeiki eta arin-aringa lapur-zulo batean iskututzen omen zan. Baña, lapurrek ostikoka botatzen eben andik, eurak sekulan ume-iltzalleak izan ez diralako.
- Ondo egiña, zer arroio gero?
- Andik, Begibakar itxaslapurraren ontzira, salto eta onek bere esku-motzak in aurpegian jo eta: "kanpora ontzitik, nik ez dot umerik iñoz-be il.
- Eta, bitartean zer egiten eben Aur Errugabe onek?
- Bere ondoren ibilli garraxika. Baña, ies dijoala, etxe batean sartu zan eta gela-barruan emakume bat topa eban bere aurra galtzen. Eta orduan Erodes'ek Aurrei aurpegi emon eta onela esan eutsen: -Nik, gaiztoa izanik ere, ez det neure aurrik il, iñorenak, baizik. Ama onek, ordea, bere aurra il du.
- Eta, Aur Errugabeak, zer?
- Buru-makur eta lotsaz beterik alde egin eben eta arrezkero ez omen dira geiago Erodes'en illobitik agertu.

IKURRIÑAREN EUN URTEAK

(14-7-1994)

- Jose Ignazio Urbietia jauna, nungo batalloian izan ziran gudari gerratean?
- Itxarkundia Batalloian.
- Zure talde orren ikurriña nun dago?
- Gaur ez dakit nun egongo dan, baña orain ogei urte inguru Doniane Loitzune'n ikusi nuen, Onaindia'tarren etxean. Antxe musu eman nion.
- Eta, gaur zertan ekiten dezu?
- Jubilatua nago, baña nere lan-bidea Santuak eta arteko lanak berrizatzea izan da.
- Beste lan-biderik izan al dezu zeure bizitzan?
- Bai Donosti'ko Real'aren jokalaria eta entrenadore ere izan naiz aldi batzuetan.
- Eta, gaur, Ikurriñaren eun urteko muga onetan, zer egin bear dezu?
- Deba'ko Udal-etxeko enparantzan ikurriña jaso bear det.
- Eta, zer esan bear dezu une orretan?
- Auxe:
- "Gaur gure aurrean daukagun ikurriña, ez zan zerutik jetxi. Lurrean egiña da. Baña, orain dirala eun urte, ez gendukan euskaldun guztien ikurriñarik...
- Baña Sahino Arana'k erakutsi zigun, gure aberria

emen dagoela. Euskadi dala euskotar guztien aberria. Euskalerrria euskera dakitenen erria da; zori txarrez, gure lurraldeetan euskera galdu zan... Orregaitik edo, Sabiñ'ek Euskadi izena asmatu zuan guztien Aberria dalako...

Euskadi berri onek ikurriñ bat bear zuen eta orduan Sabin eta bere anai Luis'ek Euskadi'rentzako ikurriñ bat asmatu zuten: Gorria euskal odola bezelakoa, orlegia gure mendien antzera eta zuria euskal zerua eta sinismena bezelakoa...

Franco eta Mola'ren aurkako burrukan errepublicano espainolek beuren bandera zeukaten: Gorria, oria eta morea eta "miliciano" deitzen zitzairen. Gu, berriz, euskotar abertzaleok, gu giñan "gudariak" eta gure bandera Sabiñ'ek asmatutako ikurriña zan. Arekin ibilli giñan mendirik-mendi gure erria defenditzen eta arekin joan erbesteera, gerra galduta gero...

Ainbeste gora-beera izandako gure ikurriña, Franco'ren eriotzaren ondoren, agerian ikusi degu baztar guztietan.

Gaur degu ikurriñ orren eguna. Ainbeste nekez lortua...

- Luze itz egin zenduen.
- Orain gauza asko moztu ditut.
- Zorionak ba, gudari zaar.

BARTOLO ARROPAIN'GO

